

Dozvole za uvoz i izvoz robe

Dozvola je isprava koja se, na zahtev podnosioca, izdaje za uvoz, izvoz ili tranzit pojedine robe. Ministarstvo, odnosno drugi nadležni organ, u skladu sa propisima, odlučuje o zahtevu za izdavanje dozvole. Roba koja se izvozi, uvozi, tranzitira ili se nalazi u nekom carinskom postupku podleže ispunjenju sanitarnih, veterinarskih i fitosanitarnih uslova, u skladu sa propisima. Tehnički propis, u smislu zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, može se primeniti na uvoz robe, a njegova primena ne može imati za posledicu dodatno ograničenje uvoza. Usaglašenost sa standardima nije uslov za uvoz robe.

U skladu sa Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju (Službeni glasnik Republike Srbije 36/09) Vlada Republike Srbije može da propiše bliže uslove za izdavanje, korišćenje i ukidanje dozvola, u skladu sa pravilima STO i propisima EU. Roba za čiji je uvoz, izvoz, odnosno tranzit pribavljaju isprave navedena je u prilogima Odluke o određivanju robe za čiji je uvoz, izvoz, odnosno tranzit propisano pribavljanje određenih isprava:

- Spoljna trgovina naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namene regulisano je posebnim zakonom. Izdavanje dozvole za izvoz/uvoz sportskog i lovačkog oružja, delova i municije za to oružje, privrednog eksploziva, pirotehničkih proizvoda, azbesta, plemenitih metala i banknota je u nadležnosti Ministarstva finansija i privrede, koje izdaje dozvolu na osnovu saglasnosti Ministarstva odbrane i Ministarstva spoljnih poslova, kao i mišljenja Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Za uvoz, izvoz, odnosno tranzit opojnih droga, lekova koji sadrže opojne droge, psihotropnih supstanci i prekursora dozvolu izdaje ministarstvo nadležno za poslove zdravlja. Ovo ministarstvo izdaje i odobrenje saglasnost za uvoz i izvoz određenih roba, kao što su vitamini, proizvodi od krvi, mikroorganizmi.
- Za uvoz i izvoz otrova i supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte dozvolu izdaje ministarstvo nadležno za poslove životne sredine.
- Uvoz i izvoz hemikalija vrši se u skladu sa Zakonom o hemikalijama i Zakonom o potvrđivanju Roterdamske konvencije o postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obaveštenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini. Za uvoz i izvoz određene supstance za koju je utvrđeno ograničenje i zabrana proizvodnje, stavljanja u promet i korišćenja, kao i za određene smeše i proizvode koji sadrže tu supstancu, sprovodi se postupak prethodnog obaveštenja, odnosno postupak davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obaveštenja.
- Za uvoz i izvoz izvora jonizujućih zračenja dozvolu izdaje Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije.
- Uvoz, odnosno tranzit pošiljki životinja, proizvoda životinjskog porekla, hrane životinjskog porekla, hrane za životinje, sporednih proizvoda životinjskog porekla i pratećih predmeta vrši se na osnovu dozvole koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede.
- Uvoz, izvoz, odnosno tranzit otpada vrši se na osnovu dozvole koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove životne sredine, u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine. Uvoz opasnog otpada je zabranjen, uz propisane izuzetke, saglasno odredbama - Bazelske konvencije.
- Uvoz, izvoz, odnosno tranzit zaštićenih biljnih i životinjskih divljih vrsta, njihovih delova i

derivata vrši se na osnovu isprava koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove životne sredine.

- Dozvole za izvoz kulturnih dobara izdaje ministarstvo nadležno za poslove kulture, dozvole za izvoz dobara koja uživaju prethodnu zaštitu - Republički zavod za zaštitu spomenika kulture (osim za publikacije) i Narodna biblioteka Srbije (za publikacije), a dozvole za izvoz dobara koja uživaju prethodnu zaštitu za područje Autonomne pokrajine Vojvodine - Pokrajinski sekretarijat za kulturu.

- Dozvolu za stavljanje u promet lekova, odnosno rešenje o upisu medicinskog sredstva u Registar medicinskih sredstava, odnosno odobrenje za uvoz lekova koji nemaju dozvolu za stavljanje leka u promet i medicinskih sredstava koja nisu upisana u Registar medicinskih sredstava izdaje Agencija za lekove i medicinska sredstva.

Vrste dozvola

Dozvola za uvoz, može da se uvede samo radi: zaštite javnog morala, zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, zaštite nacionalne bezbednosti, zaštite životne sredine i prirodnih bogatstava, primene posebnih pravila trgovine zlatom i srebrom,

Dozvola za izvoz, može da se uvede samo radi: zaštite umetničkog, istorijskog i arheološkog blaga, zaštite prirodnih retkosti i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, zaštite nacionalne bezbednosti, zaštite neobnovljivih prirodnih bogatstava, primene posebnih pravila trgovine zlatom i srebrom

Dozvola za tranzit, može da se uvede samo radi: zaštite života i zdravlja ljudi, životinja i biljaka, zaštite nacionalne bezbednosti, zaštite životne sredine

Kvantitativna ograničenja – kvote

Količinsko ograničenje je najveći ukupan obim pojedine robe, određen po vrednosti ili po količini, koji može da se uveze ili izveze u određenom roku, uključujući i zabranu uvoza ili izvoza. Količinsko ograničenje se raspodeljuje na kvote (kvota: udeo u količinskom ograničenju dodeljen određenom licu ili grupi lica).

Vlada može odrediti količinsko ograničenje uvoza određivanjem uvozne kvote radi otklanjanja poremećaja u platnom bilansu zemlje ili ako se u kratkom vremenu poveća uvoz određene robe, količinski ili u odnosu na domaću proizvodnju i ako taj povećani uvoz nanosi štetu domaćoj proizvodnji. Kvantitativno ograničenje izvoza može da se uvede privremeno, u cilju sprečavanja kritične nestašice osnovnih proizvoda ili radi ublažavanja posledica takve nestašice u Republici Srbiji. Kvote se raspodeljuju: izdavanjem dozvola na neautomatski način za uvoz, odnosno izvoz dodeljene kvote ili otpisivanjem od strane nadležnog carinskog organa, u momentu carinjenja robe, prema redosledu prihvatanja carinske deklaracije.

Dodeljena kvota je neprenosiva. Kvota se može iskoristiti u roku koji ne može biti duži od godinu dana od dana njene dodele. Broj isporuka tokom roka u kome se kvota može iskoristiti nije ograničen.

Uslovi za propisivanje količinskog ograničenja

Količinsko ograničenje uvoza može da se uvede kao mera zaštite od prekomernog uvoza, ili platnog bilanasa. Količinsko ograničenje izvoza može da se uvede samo: a) u slučaju kritične nestašice bitne robe ili potrebe za otklanjanjem posledica takve nestašice, ili b) radi zaštite neobnovljivih prirodnih bogatstava, ako se ograničavanje izvoza primenjuje uporedo sa ograničavanjem domaće proizvodnje ili potrošnje.

